

-

-

Telekomünikasyon Kurumundan:

Kriptolu Telsiz Sistemleri Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 —Bu Yönetmeliğin amacı, 2813 sayılı Telsiz Kanununa göre kamu kurum ve kuruluşlarının kriptolu telsiz sistemi kurma ve işletmesi ile bu cihazların standartları, imalatı, satışı, ithalatı veya ihracatı için kriptolu onayının verilmesi, kullanımı, kaydının tutulması, denetlenmesi, kontrolü, bakım ve onarımı, hizmetten çıkarılmasında uygulanacak usul ve esaslar ile yapılacak iş ve işlemleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 —Bu Yönetmelik, 2813 sayılı Telsiz Kanununa göre kamu kurum ve kuruluşlarının telsiz sistemleri üzerinden kriptolu haberleşme yapılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesini kapsamaktadır. Ancak Türk Silahlı Kuvvetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı bunun dışındadır.

Hukuki Dayanak

Madde 3 —Bu Yönetmelik, 2813 sayılı Telsiz Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 —Bu Yönetmelikte geçen;

MSB.lığı : Milli Savunma Bakanlığını,

Kurum : Telekomünikasyon Kurumunu,

Gnkur.Bşk.lığı : Genelkurmay Başkanlığını,

TÜBİTAK-UEKAE : Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu-Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsünü,

Kriptografi : Bilginin gizliliğinin sağlanması, bütünlüğünün korunması, erişilebilir olması, yetkisiz değiştirilememesi, kaynağının doğrulanması ve kaynağın kimliğini inkar edememesi gibi güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesiyle ilgili bilim dalını,

Kripto : Kriptografiyle ilgili cihaz, ürün ve saireyi,

Kriptolama : Kripto tekniklerinin kullanımını,

Kriptolu Telsiz Cihazı: Dahili ve/veya harici kriptolama elemanı ile birlikte kullanılan sabit, mobil veya taşınabilir telsiz cihazını,

Kriptolu Telsiz Sistemi : İçerisinde kriptolu telsiz cihazlarını ihtiva eden telsiz sistemini,

Kripto Onayı: Kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin TÜBİTAK-UEKAE'nın test sonuçlarına göre Gnkur.Bşk.lığı tarafından verilen onayı,

Kripto Merkezi Onayı : Sabit veya mobil kripto merkezlerine, Gnkur.Bşk.lığı tarafından yapılacak kontrol ve denetlemeyi müteakip verilen onay belgesini,

Kriptolu Haberleşme : Kriptolu telsiz cihazları ile kripto teknikleri kullanılarak gerçekleştirilen haberleşmeyi,

3763 sayılı Kanun : Türkiye'de Harp Silah ve Mühimmatı Yapan Hususi Sanayi Müesseselerin Kontrolü Hakkında Kanunu,

Kontrol Tabi Tutulacak Malzeme: 3763 sayılı Kanun kapsamına giren malzemeyi,

Kripto Algoritması : Kriptografik işlemlerin şifreleme, şifre çözme, kimlik doğrulama ve benzeri diğer adımlarında kullanılan tüm matematiksel fonksiyonlar ve protokollerini,

Kripto Anahtarı : Bilginin kriptolanması ve çözülmesinde kullanılan ve algoritmaya uygulanan değişken karakter dizisini,

Kripto Kleranslı Personel: Kripto ile ilgili hizmetlerde çalışmak üzere adına kripto güvenlik belgesi düzenlenen kişiyi,

Tesis Güvenlik Belgesi: Savunma sanayii alanında faaliyet gösteren firma ve kuruluşlara Milli Savunma Bakanlığı tarafından verilen "MİLLİ" gizlilik dereceli belgeyi,

Üretim Müsaade Belgesi: 3763 sayılı Kanun gereğince her yıl Ocak ayında Milli Savunma Bakanlığı tarafından Resmî Gazete’de yayımlanan, Kontrolle Tabi Tutulacak Harp Araç, Gereç, Silah ve Mühimmatı Sanayii Listesi kapsamında üretim yapmak isteyen sanayi kuruluşlarından, aranan şartları karşılayanlara Milli Savunma Bakanlığınca verilen belgeyi,

Standartlara Uygunluk Belgesi: Kurum test ve ölçüm laboratuvarında standartlara uygunluğu test edilerek onaylanan cihazlara verilen belgeyi,

Teknik Dokümanlar: Cihaza ait teknik özellikleri içeren bilgileri, uygunluk değerlendirme belgelerini, RF, EMC ve LVD test raporlarını,
RF (Radio Frequency) : Radyo Frekansını,
EMC (Electromagnetic Compatibility) : Elektromanyetik Uyumluluğunu,
LVD (Low Voltage Directive) : Düşük Voltaj Direktifini,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kriptolu Telsiz Sistemlerinin Kullanımı İçin Başvuru, İzin ve Onay

Başvurularda Aranacak Hususlar ve Belgeler

Madde 5 —Kriptolu telsiz haberleşmesi yapmak isteyen kamu kurum ve kuruluşlarının aşağıda belirtilen bilgi ve belgelerle Kurum’a müracaat etmeleri gerekmektedir:

- a) Dilekçe,
- b) Kriptolu telsiz haberleşmesi ihtiyacını ayrıntılı olarak belirten gerekçe raporu,
- c) Harita veya ölçekli bir kroki üzerinde işaretlenmiş telsiz sistemi şeması,
- d) Mobil servis içerisindeki kara istasyonlarında kurulacak olan röle, sabit ve lokal alanda kullanılması halinde el telsizi cihazlarının ve sabit servis içinde kullanılacak sabit istasyonların kurulacağı yerlerin açık adresleri ve coğrafi koordinatları (Derece, Dakika, Saniye),
- e) Sistem türüne (hava, deniz, kara) göre doldurulmuş iki nüsha Kurum müracaat formu.

Başvuruların Değerlendirilmesi

Madde 6 —Kuruma yapılan başvuruların değerlendirilmesi:

- a) Kurum tarafından Telsiz sistemi kurma talebi, ilgili mevzuat açısından değerlendirilerek, uygun görülen sistem için, kriptolu haberleşme açısından Gnkur.Bşk.lığı’ndan olumlu görüş alınmasını müteakip, sistem kurma izni verilir, frekans tahsisi yapılır ve izin yazısı ile birlikte müracaat formunun bir nüshası onaylanarak talep sahibine gönderilir.
- b) Yabancı devletlerin Türkiye’deki diplomatik temsilciliklerine münhasıran kendi hükümet merkezleri ile haberleşme yapmak veya kendi iç güvenlik amaçlarıyla kullanmak üzere mütekabiliyet esaslarına bağlı olarak kriptolu telsiz sistemi kurma ve işletme izni verilebilir. Bununla ilgili her türlü işlemler Dışişleri Bakanlığı kanalıyla yürütülür.
- c) Kurum, başvuruda bulunan kamu kurum veya kuruluşunun özelleştirme kapsamında olup olmadığını dikkate alır. Devletin hissesi % 51’in altında olanların müracaatları kabul edilmez. Devletin hissesi % 51’in altına düşmesi halinde ruhsat verilmiş olanların ruhsatı bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinde belirtildiği şekilde iptal edilir.
- d) Tedarik işlemlerinde kullanılacak teknik şartname ve diğer dokümantasyonun kriptolu ile ilgili kısımları Gnkur.Bşk.lığı’nın uygun görüşü alınarak düzenlenir.
- e) Kamu kurum ve kuruluşları yukarıda belirtilen şartları sağladıktan sonra, kriptolu telsiz sistemini onayda belirtilen süre içinde kurabilir ve işletebilirler.

Kripto Onayının Verilmesi

Madde 7 —Kriptolu telsiz sistemlerine kriptolu onayının verilmesinde aşağıdaki hususlar aranır:

- a) Telsiz sistemleri üzerinden kriptolu haberleşme yapmak üzere sadece kriptolu emniyeti test edilerek onay verilmiş kriptolu cihaz ve sistemleri kullanılır. Bu maksatla kullanılacak dahili veya harici kriptolu cihazları, bunların kriptografik algoritmaları ile kriptolu anahtarları üretme, dağıtma, yükleme sistem ve cihazları TÜBİTAK-UEKAE tarafından incelenir ve test edilir. Gnkur.Bşk.lığı’na test sonuçlarına göre hangi gizlilik derecesine kadar kullanılabilir olduğunu belirten "kriptolu onayı" verilir,
- b) Kriptolu telsiz sistemlerinin kriptografik özellikleri dışında kalan her türlü teknik, ruhsat, tescil, frekans, imalat, ithalat, satış, bakım onarım ve benzeri hususlar hakkında ilgili mevzuat hükümleri uygulanır,
- c) Gnkur.Bşk.lığı tarafından uygun görüldüğü takdirde, TÜBİTAK-UEKAE tarafından sağlanacak Test Şartnamesine uygun dokümantasyon temin edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kriptolu Telsiz Kullanımı Usul ve Esasları ve İlgili Mali Hususlar

Kriptolu Telsizlerin Kullanımı

Madde 8 —Telsiz sistemleri üzerinden kriptolu haberleşme yapmaya yetkili kurumlar 2813 sayılı Telsiz Kanununda belirtilmiştir. Bunun dışındaki kamu kurum ve kuruluşların hangi telsiz sistemleri üzerinden kriptolu haberleşme yapacağına Gnkur.Bşk.lığı tarafından karar verilir. Bu izne istinaden Kurum tarafından gerekli işlemler yapılır. Kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin kamu kurum ve kuruluşları dışında amatör telsizcilere, gerçek ve tüzel kişilere pazarlama ve satışı yapılamaz.

Ruhsat Alma Zorunluluğu

Madde 9 —Elektromanyetik dalgalar yoluyla haberleşme maksadıyla kullanılan ve her çeşit resim, ses ve veri almaya, vermeye veya kayda yarayan kriptolu telsiz alıcı, verici, alıcı/verici cihazlarının satış amacı dışında bulundurulması ve kullanılması için, Kurumdan ruhsat alınması zorunlu olup, kriptolu cihazların ruhsatlarına "Kriptolu Kullanılır" ibaresi eklenir.

Telsiz Sisteminde Yapılacak Değişiklikler

Madde 10 —Ruhsat alarak kriptolu telsiz sistemlerini işletmekte olan kamu kurum ve kuruluşları tarafından, işletmekte oldukları telsiz sistemlerinde yapılabilecek değişiklik ile yeni işletme tipi veya mevcut sistemin ihtiyacı karşılamaması durumunda ilave cihaz alımı yapılabilmesi için, ilgili müracaat formu ile Kuruma müracaat ederek izin almak ve bu cihazlarını ruhsata kaydettirmek zorunludur. Yer değişikliği ve kriptolu cihaz ilavesi talepleri Kurum tarafından Gnkur.Bşk.lığı ile koordine edilerek yürütülür.

Kullanıcılar tarafından telsiz cihazlarında kullanılan kriptolu algoritmasında ve kriptolu cihazlarında değişiklik ve tadilat yapılamaz.

Kriptolu telsiz sistemlerinde yer, teknik özellik ve emisyon tiplerinin değiştirilmesi için aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

- a) Kurumdan izin alınmadan cihazların teknik özelliklerinde herhangi bir değişiklik ve tadilat yapılamaz,
- b) Sistemdeki sabit bir istasyonun yerinin değiştirilmesi Kurumun iznine bağlıdır. Kara mobil servisinde çalışan kriptolu mobil istasyonlar ise ruhsatlarında belirtilen bölgelerin dışında çalıştırılmaz,
- c) Mobil serviste çalıştırılan kriptolu telsiz istasyonlarının emisyon tipleri değiştirilemez,
- d) Deniz ve hava mobil servislerinin özelliklerinden dolayı yer değiştirmelerinde bir sınırlama söz konusu değildir,
- e) Deniz ve hava mobil servisleri ile müşterek çalışan kara sabit ve sahil telsiz istasyonlarının görülen lüzum üzerine yer değişiklikleri yapılabilir.

Ancak bu değişiklikler; verilen ruhsatlara da aktarılır ve Kuruma tasdik ettirilir. Bunun için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının Kuruma müracaat etmesi gerekmektedir.

Kriptolu Telsiz Cihaz ve Sistemleri ile İlgili Mali Hususlar

Madde 11 —Kriptolu telsiz cihaz ve sistemleri ile ilgili ücretler Kurumun Telekomünikasyon Hizmetleri Ücret Tarifesine göre belirlenir. Bunun dışındaki mali hususlar konu ile ilgili kuruluşların mevzuatlarına göre uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Kontrol Tedbirleri

Emniyet ve Muhafaza Tedbirleri

Madde 12 —Kriptolu telsiz sistemi kullanan kamu kurum ve kuruluşları sistemin özelliğine istinaden aşağıda belirtilen hususlara riayet etmek zorundadır:

- a) Kriptolu telsiz sistemini kuran ve işleten kamu kurum ve kuruluşları sistemlerinin yetkisiz kimselerin eline geçmesi ve yetkisiz kişilerce kullanılmasını engelleyici muhafaza tedbirlerini almak zorundadır. Bu bağlamda; kriptolu telsiz sistemi ve cihazlarını kullanacak kişileri belirleyerek, kriptolu kleransı çıkartmak, bu kişilerin dışında yetkisiz kişilerin kullanımını önlemek için gerekli tedbirleri almak zorundadır,
- b) Kriptolu telsiz haberleşmesi yapan kamu kurum ve kuruluşları kriptografik ihlal ve sakatlanmalara karşı gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kriptolu Telsiz Sistemlerinin Denetimi ve Kontrolü

Madde 13 —Telsiz sistemlerinin verilen izinler çerçevesinde kullanımının denetlenmesi, kriptolu algoritması hariç olmak üzere Kurum tarafından yapılır. Kriptolu algoritması ya da sistem üzerinde, güvenliği etkileyici herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığı, Kurum tarafından talep edildiği takdirde TÜBİTAK-UEKAE tarafından incelenir ve sonucu Kuruma bildirilir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına verilen ruhsat ve kullanma izinlerine göre tesis edilen ve işletilen her çeşit sistemin ve bu sistemlerde kullanılan cihazların kanun, yönetmelik ve ruhsatlarındaki kayıt ve şartlara uygunluğunu, ilgili denetleme formlarına göre yerlerinde denetlemeye Kurum yetkilidir. Ancak, gerekli hallerde TÜBİTAK-UEKAE'dan teknik destek alınır.

Kurum, denetlemeye yetkili ve tanıtma kartı sahibi teknik elemanlardan oluşan ekipleri ile haberli veya habersiz olarak her telsiz sistemini her zaman denetleyebilir.

Kurum tarafından kriptolu telsiz sistemi kurma izni verilirken, kullanıcılara gönderilen alınması gereken kriptolu emniyet ve muhafaza tedbirleri ile ilgili mevzuata uyulup uyulmadığı denetimlerde kontrol edilir.

Denetlenen kamu kurum ve kuruluşları denetleme heyetine gereken kolaylığı göstermek zorundadır.

Müeyyideler

Madde 14 —Yapılan denetim ve kontrollerde tespit edilen aykırılık durumlarında aşağıdaki hükümler uygulanır:

- a) Yapılan kontrollerde, proje uygulamaları ve kullanılan cihazların izin verilen özelliklere ve/veya bildirilen standartlara uymadığının tespiti halinde, tespit edilen aykırılıklar ve montaj hataları için satıcı ve kullanıcıya aykırılık ve hatanın giderilmesi için 45 gün süre verilir,
- b) İzinsiz cihaz ithal veya imal ederek satışını yapan kuruluşlar ile bu cihazları kullanan kuruluşların cihazları mühürlenerek gerekli yasal işlemler yapılır,
- c) Yapılan kontrollerde, sistem kurma izni öncesi Kurum tarafından verilmiş yetki belgesine sahip firmalardan cihaz alındığının tespiti veya izinsiz cihaz kullanıldığının tespiti halinde cihazın satıcı firmaya iadesi sağlanır. Ayrıca, Kurumca satıcı firmanın faaliyeti 6 ay süreyle geçici olarak durdurulur,
- d) Kurumdan gerekli izni almadan tarafların aralarında hibe, devir ve benzeri işlemlerle cihaz devretmeleri halinde cihazlar Kurum tarafından mühürlenir.
- e) Kurumdan ruhsat alınarak kurulmuş bulunan sistemlerde yer, teknik özellik ve emisyon tiplerinde izin alınmadan değişiklik yapılması halinde; telsiz sisteminin faaliyeti durdurulur, işletme izni iptal edilerek cihazların tamamı mühürlenir ve gerekli yasal işlemler yapılır. İlave izni alınmadan sisteme dahil edilen cihazların tespit edilmesi halinde de, ilgili cihazlar mühürlenerek gerekli yasal işlemler yapılır. Kurumdan izin alınmadan telsiz cihazlarının yer ve teknik özelliklerinde değişiklik yapılması halinde kullanıcıya sistemdeki değişiklikleri ruhsatında kayıtlı duruma getirmesi için 45 gün süre verilir.

Yukarıda belirtilen aykırılıkların giderilmesi için verilen süre sonunda düzeltme yapılmaması veya aykırılığın düzeltilmesinin imkansız olduğunun tespiti halinde verilen sistem kurma ve kullanma izni iptal edilerek cihazlar Kurum tarafından mühürlenir.

İlgili hakkında 2813 sayılı Telsiz Kanunu ve 3763 sayılı Kanun uyarınca da gerekli yasal işlemler yapılır.

İptal ve Çalınma

Madde 15 —Kriptolu telsiz sistemlerinin iptal ve çalınma durumunda aşağıda belirtilen işlemler yapılır:

- a) Kullanımdan kaldırma, kayıt silme ve iptal işlemleri;
  - 1) Kamu kurum ve kuruluşları kriptolu telsiz sistemlerinin kullanımdan kaldırmak istedikleri kısmı için Kurum'a müracaat ederler ve Gnkur.Bşk.lığının uygun görüşüne istinaden Kurum'un yetkili elemanları cihazları usulüne göre mühürlüyor ve kullanma izinlerini iptal eder. İptal edilen telsiz sistemleri hakkında Gnkur.Bşk.lığı'na bilgi verilir,
  - 2) Kriptolu telsiz sistemi kullanma gerekçelerinin ortadan kalkması durumunda kriptolu telsiz kurma, tesis etme ve kullanma izinleri iptal edilmek üzere Gnkur.Bşk.lığı tarafından Kuruma bildirilir ve Kurum tarafından ilgililere verilen ruhsat iptal edilip gerekli işlemler yapılır,
  - 3) Kriptolu telsiz cihazlarının kullanılmasından tamamen vazgeçildiği hallerde durum Kuruma bildirilir. Kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin kriptolu ile ilgili kısımları Gnkur.Bşk.lığının veya koordine sonucu uygun göreceği kuruluşun kriptolu kleranslı personeli tarafından usulüne uygun olarak imha edilerek zabıt tutulduktan sonra, Kurumdan alınacak belge ile cihazlar kullanıcıları veya ruhsat sahipleri tarafından, Kurumdan telsiz bakım onarım yetki belgesi alan telsiz bayilerine teslim edilir. Tarafların aralarında yaptıkları bu teslim tutanağını Kuruma getiren ruhsat sahiplerinin kullandıkları telsiz cihazları üzerindeki sorumlulukları sona erer ve ruhsatları iptal edilir.

Kriptolu telsiz cihazları kullanılamayacak duruma geldiği takdirde ise kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin kriptolu ile ilgili kısımları Gnkur.Bşk.lığının veya koordine sonucu uygun göreceği kuruluşun kriptolu kleranslı personeli tarafından usulüne uygun olarak imha edilerek zabıt tutulduktan sonra, Kurumdan alınacak belge ile cihazlar kullanıcıları veya ruhsat sahipleri tarafından, Makina Kimya Endüstrisi Kurumu Hurda İşletmesi Genel

Müdürlüğüne teslim edilir. Buradan alınan tesellüm belgesini Kuruma getiren ruhsat sahiplerinin kullandıkları telsiz cihazları üzerindeki sorumlulukları sona erer ve ruhsatları iptal edilir,

4) Kaydı silinen telsiz cihazları yerine yeniden telsiz kullanmak isteyen kuruluşlar Kuruma müracaat ederler.

b) Cihazların çalınması durumundaki işlemler;

1) İlgili kuruluş haberleşme güvenliği açısından kaybolan cihazlar ile ilgili olarak bu cihaz/sistemlerin kullanılmasını engelleyici gerekli önlem ve tedbirleri almak zorundadır. Ayrıca, konu ivedilikle ilgili güvenlik makamlarına bildirilerek tutanak tutulması sağlanır,

2) İlgili kuruluş tarafından, güvenlik makamlarınca düzenlenen tutanak, ilgili Telekomünikasyon Kurumu Bölge Müdürlüğüne ivedilikle gönderilir,

3) Konu Gnkur.Bşk.lığına bildirilir ve cihazı bulmaya yönelik izleme ve denetim işlemleri başlatılır.

Kriptolu Telsiz Sistemlerin Kaydının Tutulması

Madde 16 —Kanunda belirtilen kriptolu haberleşme yapmaya yetkili kurumlar dışında, kriptolu telsiz kullanan kurum ve kuruluşların kullandığı sistem türü ile kullanılan cihaz, marka ve model ve seri numaraları Kurum tarafından kayıt altında tutulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İmalat, Satış, İthalat, Bakım, Onarım ve İhracat

Kriptolu Telsiz Cihaz ve Sistemlerinin İmalat ve Satış Yetki Belgeleri

Madde 17 —Kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin imalatını yapacak kuruluşlar, kuruluş ve işletme açısından 3763 sayılı Kanun ve mevzuat hükümlerine tabidir. Kurumdan kriptolu telsiz cihaz ve sistemleri için imalat ve satış yetki belgesi almak isteyen kuruluşların başvurularında aşağıdaki hususlar aranır:

a) Kriptolu Telsiz Cihaz ve Sistemleri "İmalat Yetki Belgesi" için;

1) MSB'den alınacak olan Tesis Güvenlik Belgesi ve Üretim Müsadesi Belgesini,

2) Kriptolu telsizlerin üretileceği tesislerde, kriptolu ile ilgili faaliyetlerde çalışan ve kriptografik, bilgi, belge ve malzemelere nüfuz edecek personel için Gnkur.Bşk.lığından alınacak olan Kriptolu Güvenlik Belgesini,

3) Kriptolu telsizlerin üretileceği tesislerde kriptolu ile ilgili faaliyetlerin yapıldığı kısımlar için Gnkur.Bşk.lığından alınacak olan Kriptolu Merkezi Onayını sağlayarak Kurumun ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, resmi bir dilekçe ile Kuruma müracaat etmeleri gerekmektedir.

b) Kriptolu Telsiz Cihaz ve Sistemleri "Satış Yetki Belgesi" için;

1) Bu maddenin (a) bendinde belirtilen şartları yerine getirerek Kurumdan alınmış olan İmalat Yetki Belgesini,

2) Cihazın kriptolu kısmı için Gnkur.Bşk.lığından alınacak olan Kriptolu Onay Belgesini,

3) Cihazın telsiz kısmı için Kurumdan alınacak olan Standartlara Uygunluk Belgesini

sağlayarak Kurumun ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde resmi bir dilekçe ile Kuruma müracaat etmesi gerekmektedir.

Başvuruların incelenmesi sonucunda Kurum tarafından 2 yıl süreli olarak, İmalat ve Satış Yetki Belgesi düzenlenir.

Kriptolu Telsiz Cihaz ve Sistemlerinin İthalatı

Madde 18 —Kriptolu telsiz cihaz ve sistemleri için İmalat Yetki Belgesine sahip kuruluşlar, kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarını yurt içinden karşılayamıyorlar ise:

a) İthalatçı Yetki Belgesi için;

1) Resmi müracaat dilekçesi,

2) İmalat ve Satış Yetki Belgesi,

3) İthalatçı tarafından tedarığın yurt içinden sağlanamadığına dair belge, ile birlikte müracaat etmeleri halinde Kurum tarafından "İthalatçı Yetki Belgesi" düzenlenir.

b) Numune ithalat izni için;

1) Resmi müracaat dilekçesi,

2) İthalat izni verilecek olan kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin menşei ile ilgili MSB.lığından alınacak olan onay yazısı,

3) Marka, model ve fiyatını içeren orijinal proforma fatura,

4) Teknik dokümanlar,

ile birlikte müracaat etmeleri halinde, Kurum tarafından "Numune İthal İzni" düzenlenir.

İthalatı müteakip, ithalatı yapan kuruluş, cihazın test edilebilmesi için Kurum laboratuvarlarına yönlendirilir. Kriptolu telsiz cihazlarının ithal edildiği ülkenin yetkili resmi kuruluşu tarafından hangi gizlilik derecesine kadar kullanılabileceğini gösteren Kripto Onay Belgeleri yurt içinde hangi gizlilik derecesinde kullanılabilceğinin değerlendirilmesi maksadıyla, Gnkur.Bşk.lığına gönderilerek görüşü alınır. Gerekli görüldüğünde cihazların TÜBİTAK-UEKAE tarafından test edilmesi istenebilir.

c) Toplu ithalat izni için;

1) Resmi müracaat dilekçesi,

2) Toplu ithalat için düzenlenmiş fatura / proforma,

3) Cihazın telsiz kısmı için Kurumdan alınacak olan Standartlara Uygunluk Belgesi,

4) Cihazın kriptolu kısmı için Gnkur.Bşk.lığından alınacak olan Kripto Onay Belgesi, ile müracaat etmeleri halinde Kurum tarafından "Toplu İthal İzni" verilir.

İthalatçı yetki belgesine sahip kuruluşlar, ithalatı müteakip 15 gün içerisinde ithalat envanterlerinin telsiz ile ilgili kısımlarını Kuruma, kriptolu kısımlarını da Gnkur.Bşk.lığına teslim eder.

Kriptolu Telsiz Cihaz ve Sistemlerinin Satışı

Madde 19 —Kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin imalatını ve ithalatını yapan kuruluşlar cihaz satışlarında aşağıda belirtilen hususlara uymak zorundadır:

a) Satıcı kuruluş "İmalat ve Satış Yetki Belgesi"ne sahip olmalıdır,

b) Satıcı kuruluş tarafından, satışı yapılan her kriptolu telsiz cihazına bu Yönetmeliğin 20 nci maddesine göre bakım ve onarım hizmeti sağlanır,

c) Bakım ve onarımı yapılan cihazlarda Kurum tarafından onaylanmış standartlara veya sistem kurma izinlerine aykırı tadilat yapılamaz,

d) Satışı yapılan her kriptolu telsiz cihazı ile birlikte, cihazın Türkçe montaj ve kullanma kılavuzu ve satışı yapan kuruluş tarafından tasdik edilmiş garanti belgesi alıcıya verilir,

e) Alıcıya verilen fatura üzerinde cihazların marka, model ve seri numaraları açıkça belirtilir,

f) Satılan kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin ayar ve yerlerine montajı bizzat satıcı kuruluş tarafından yapılır. Bu durum, Kuruma satıcı ve kullanıcı tarafından müştereken gönderilecek olan sistem bildirim formu ile tespit edilir. Kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin montaj ve ayarı ile ilgili her türlü sorumluluk satıcıya aittir,

g) Kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin imalat ve ithalat yetkisini almış kuruluşlar, cihaz satış yerleri dışında hiçbir yerde telsiz satışı yapamaz ve satış izni verilen yerler dahil hiçbir yerde faturasız telsiz cihazı bulunduramaz.

Kriptolu Telsiz Cihaz ve Sistemlerinin Bakım ve Onarımı

Madde 20 —Kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin bakım ve onarımı İmalat Yetki Belgesine ve Kurum mevzuat hükümlerine göre alınacak olan Bakım Onarım Yetki Belgesine sahip kuruluşlar tarafından yapılır.

Kriptolu Telsiz Cihaz ve Sistemlerinin İhracatı

Madde 21 —Kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin ihracatı Milli Savunma Bakanlığı tarafından 3763 sayılı Kanun ve ilgili mevzuata göre onay verilen firmalar tarafından yapılır.

Kriptolu Telsiz Cihaz ve Sistemlerinin Standartlara Uygunluk Testleri

Madde 22 —Kriptolu telsiz cihaz ve sistemlerinin kriptolu ile ilgili kısımları TÜBİTAK-UEKAE tarafından, telsiz ile ilgili kısımları da Kurum tarafından standartlara uygunluk testine tabi tutulur.

Yürürlük

Madde 23 —Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 24 —Bu Yönetmelik hükümlerini Telekomünikasyon Kurulu Başkanı yürütür.